

РЎЗНОМА
1930 ЙИЛ
12 МАЙДАН
ЧИҚА
БОШЛАГАН

21 АГУ 1992
Қонунчилик ва ҳуқуқ-тартибот учун!

ЎЗБЕКИСТОН ЖУМҲУРИЯТИ ИИВ ҲАЙЪАТИ НАШРИ

№ 26 (2445)

1992 ЙИЛ, 3 МАРТ. СЕШАНБА

НАРХИ: ОБУНАЧИГА ЗО ТИИН, СОТУВДА 40 ТИИН

ШУНДАЙЛАР КҮП БҮЛСИН

Исматулла эндиғина иш ресасига кўз югуртираётганди. Эшик оҳиста чеरтилиб, хонага ўрта бўйли, малла сочли, бенжиримгина кийинган, истарали, ёши 20-21 лар атрофидаги йигит кириб келди:

— Салом, Исматулла ака,— деди соф ўзбекчада мезбонни ўйга чўмидирган рус йигити.

Исматулла бир зум ҳайрон тикилиб турди да, кейин кутимаганда келган йигитни таниди:

— Ух-хў, азamat йигит бўлбисан-ку. Соғлиқларинг яхшими? Ота-онанг ва ука-ларинг сог-омон юришибди-ми?— деди у бир вақтлар майда ўтириклилар содир қи-лаверни, ўзини хўй сарсон қилган Олег Скворцовнинг елкасига қўлини қўяркан.— Халиям, агар адашмасам, Сирдарё шаҳридаги Маршак кўчаси, 11-йуда истиқомат қилаяпсанми? Балким уйланиб ҳам олгандирсан-а?

— Йўқ, ҳали. Ахир, уйлангудек бўлсам, биринчи-

лар қаторида сизни тўйга таклиф қиласман-ку.

— Раҳмат, раҳмат. Яқинда «Ташсемаш» заводининг Сирдарё шаҳридаги филиалида слесаръ бўлиб ишлаётганинг эшишиб, беҳад хурсанд бўлдим. Энди бу ёшига ҳам дадил бўл...

Исматулла кўпчилик тендошлири сингари ўрта мақтабни битиргач, олий илмгоҳга кириб ўқишга шошилмади. Ветеринар-фельдшер бўлиш ниятида Тошкент ветеринария техникумидаги яхши тълим олди. Техникумни тамомлаганидан кейин Сирдарё вилояти ветеринария-санитария отрядидаги шадиди. Сўнгра милицияга ўтди. Аввалига Сирдарё тумани ички ишлар бўлими соқчилик бўлинмасига юбориленган. Олег Скворцовнинг елкасига қўлини қўяркан.—

Халиям, агар адашмасам, Сирдарё шаҳридаги Маршак кўчаси, 11-йуда истиқомат қилаяпсанми? Балким уйланиб ҳам олгандирсан-а?

— Бизнинг ишда оперативлик, синчковлик ва ҳушерлик талаб қилинади. Бу-

ларсиз жиноят кўчасига кириб қолган ўсмиirlарни тўрги йўлга қайтариш мушкул,— деди милиция катта лейтенанти Исматулла Тиркашев.

У балогат ёшига етмаганлар билан ишлаш бўлинмасининг участка вакили вазифасида ишлаб юрган даврида жамоат жойларидаги тартибсизлик содир этган ўсмиirlардан талайгинасини тўрги йўлга тушиб кетишига кўмаклашди. Сирдарё туманинг Ленин номли жамоат хўжалиги яшовчи Алишер Насруллаев, шу туманинг «Шоликор» давлат хўжалигида истиқомат қилишаётган Станислав Пак, Павел Ли сингари ёшлар эндиликда бу тиниб-тинчимас «участковой»дал беҳад миннатдорлар.

Милиция катта лейтенанти Исматулла Тиркашев ўтган йилнинг кўзида Охунбоев номли жамоат хўжалиги участка вакили этиб тайинланган эди. Кисқа муддат ичди у шу қийин участка жамоат тартибини бу-

зувчи ўн нафарга яқин турли ёшдаги фуқарони тўгри йўлга солиб қўйди. Бир неча жиноятчилик ҳолатларини фош этди. Унга хўжалик ҳудудида жойлашган 2-автокорхона маъмуриятининг кўматеги катта бўлаёттир. Ди-ректор Василий Ермолаев Исматуллани бир ҳафта ичидаги ишхона билан таъминлади. Хона мебель ва телефон билан жиҳозланган. Автокорхона ходимларидан айримлари кўнгилли халқ дружиначиси сифатидаги жиноятчиларга қарши курашища ёрдамлашиб туришибди.

Кишиюққа қоронгулик чўкиб, қиши оқшоми бошланди. Охунбоев номли жамоат хўжалиги мэҳнатчалимидари дала ва уй-рўзгор ишларини туттишиб, дам олиш соатларини кўнгилдагидек ўтказишига киришишган. Участка вакили, қишлоқ изқувари Исматулла Тиркашев эса ҳамон хизмат постидаги. Унинг навбатчилик соатларди қишлоқда осоиштилика озор етмайди.

Қаҳрамон ҲОЖИЕВ.

ДОКА РЎМОЛ ҚУРИМАДИ

... Газаб ва жаҳолат ўзишини қилди. Узини йўқотиб қўйган Рауф ёстиқдошига бало-қазодек ташланди. Аёл калтаклар ва тепкилар тагида қолди. Кўзлари қонга тўлган Рауф аламдан тишларини асаби гижирилатиб: «Ҳали гап қайтиши сенга кўрсатиб қўяман, лаънати», — дер эди. Н. Капустникова ўзини ҳимоя эта олмади. Ким билди дейсиз, агар дод-фарёдига югуриб келган қўшнилар бўлмаганда, унинг паймонаси бўтган бўлармиди?..

Улар қора қонга беланиб, ҳолдан тойган бу бечорани кутирган зўравон чангалидан базур сақлаб қолишид. Аъзойи бадани калтак ва тепкилардан моматалоқ бўлган Н. Капустниковани «Тез ёрдам» орқали шифохонага олиб кетишид. Рауфни ёса кўк «белоболи» машинага ўтқазишиди.

... Рауф Горейшин Н. Капустникова билан 1983 йилдан бўён қонунсиз яшаб келади. Тўғри, бошида ёмон яшашмади. Бир-бирига ғамхўр, аҳил-иноқ эдилар. Аммо бора-бора уларнинг қонунсиз қурилган зўраки турмушларига дарз кета бошлади.

Арзимаган нарсадан жанжал чиқарди. Килдан қийиқ ахтарган Рауф умр ўлдошига қўл кўтариб, дўлпослашни одат қилди. Хотини ҳам ҳақини бермайдиган, бетгачоплардан экан. Оғзига зерк бериб, эрини қарғишу, ҳақоратларга кўмари.

«Эр-хотин орасига эси кетган тушади», — деди донолар. Маҳалла-кўй, куни-қўшнилар шундай бўлса ҳам, уларни тартибга чакирмоқни бўлишиди. Аммо барча ҳаракатлар сувга оққан мисол бесамар кетди. Бу орада Рауф ёстиқдошини обдон калтаклаб, хуморидан чиқди. Бунинг учун у қонун ҳимоячиларидан жиддий оғоҳлантириш олди. Аммо бу чора унга чивин чаққаналик ҳам таъсир қилмади.

Орадан анча ўтиб шира-кайф ҳолда Н. Капустникова-га оғир тан жароҳати етказди. Рауф суд жараённида ўзини минг хил кўйга солиб ялиниб-ёлвормасин энди кеч эди. Муштумзур жиноят маъмумасининг 93-мрддаси II-қисми билан айборд, деб топилиб, 1 йилу б ойга озодликдан маҳрум этилди. Аммо жумҳурият Президентининг мустақиллик эълон қилинганига муносабати билан авф этиш тўғрисидаги Фармонига асосан жазонинг муддати қисқартирилиб, тўқиқи ой белгиланди. «Ҳинмиш-қидирмиш», — деб шунга айтадиларда.

А. НОРҶУЛОВ.

АКС-САДО

ФИКРИМИЗ БИР ЭКАН

Ўзбекистонимиз мустақилликка эга бўлганига ҳам олти ойдан ошди. Ҳозиргача дунёдаги 94 мамлакат жумҳуриятимизни алоҳида давлат сифатида тан олди. Ўша мамлакатлар билан борди-кељди қилиб, маданий, иқтиносий соҳаларда алоқалар боргашга ҳаракат қилингани. Бу яхши, лекин кам. Негаки, биз Хитой, Саудия Арабистони, Покистон, Ҳиндистон, Туркия, Афғонистон сингари давлатлардаги ҳаёт ҳақида ҳеч нарса билмаймиз. Рўзномаларда, ойномаларда шу ҳақида мақолалар ўқишини, ойни жаҳонда кўришини хоҳлаймиз. Лекин йўқ шунача мақолалару кўрсатувлар. Бу борада «Постда»нинг 6 февраль кунги сонида эълон қилинган «Дадил қадам замурӯр» номли мақолада кўтарилигана фикрларга мутлақо қўшиламан.

Бухоролик ҳаммасблар айтганидек, айниқса, бундай мулоқотлар ҳуқуқ-тартибот ходимлари учун гоҳт зарур. Узаро тажриба алмашиб турилса, борди-кељди қилинса, жиноятчиликни камайтиришга нафи телекан бўларди.

Мадамин РАЖАБ ўғли.

Тўрткўл тумани ИИБ ходимлари ароқхўр ва гиёҳвандларга жиддий эътибор қарорлар.

1991 йилда суд ҳумки билан мажбурий даволанишга 15 киши жўнатилди.

— Самарқанддаги мажбурий даволаш муассасасига юборилган 12 киши-

дан З нафари Р. Сариков, Б. Туримбетов, Ю. Дўстжоновлар қочиб кетишиган, — деди ҳуқуқбазарлик олдини олиш бўлнимаси бошлиги милиция майори И.

Валиев. — Милиция ходимлари уларни бир эмас, уч марта бўлнимга келтиришиди.

Афуски, соғ эмас, маҳолатда. Муассасада қаттиқ назоратнинг йўқлиги туфайли ҳам улар даволаниш ўрнига қочиб кетиб, иҷқиликка қайта ружу қўймоқдалар. Оқибатда яна милиция ходимларининг оворе бўлгани қолмоқда, холос.

С. БОБОЕВ.

СУРАТДА: Тўрткўл тумани ИИБ ходимлари (чапдан) милиция майори И. Валиев, участка инспекторлари милиция лейтенантлари И. Душев, Р. Яхшимуродовлар фуқаро билан сұхбатлашмоқдалар.

Муаллиф олган сурат.

нархда жами 2550 сўмлик мол-мulk уларни бўлди-қўйди.

Фуқаро К. Мажидова рўзгорини зўрга төбратаркан. Аммо яхшилаб қидирган ул-бул топмай кўймаскан. 893 сўмлик нарса бу иккичасининг ўлжасига айланди.

Уларнинг иштааси тобора очилиб борар, ўйирланган бегона буюмларга ҳам харидорлар дарроға топила қоларди. Владимир ва Қаҳрамонларни эса бу янада руҳлантирад, кўнгилларни тобора ҳашаматни истарди. Назарларида ўғриларнинг пири уларни кўллаб-қувватлаштирилди.

Эндиғи ўлжа катта бўлиши ва саёҳатларини бошқа шаҳарда давом этириш учун замин яратиш керак. Шу мақсадда улар яна йўлга чиқишиди. Бироқ...

Вилоят ИИБ ходимлари уларни тўхтатиб текширишиди. Владимир Деминнинг ёнидан 14 грамм марихуана топилди.

Терговда Владимирнинг 1965 йилда түғилганлиги, муқаддам судланганига қарамасдан, бирон ишнини бошни тутмаганинги, яна илгариги ҳунари билан шуғулланадигани мълум бўлди.

Унинг шериги, 23 ёшли Қаҳрамон Ятимовнинг таржимиҳоли ҳам Владимирнидан колишмас экан. Ухшатмагунча учратмас, деб шунга айтсалар керакда.

Нур БАДИА.

ТОПИШГАНЛАР

Кўхна Бухоронинг таърифи кимларни мағфун этмайди. Шундай мўтабар жойларда жиноят қилиш у ёқда турсин, қаттиқ гапириш ҳам гуноҳдек туюлади.

Ақждодлар тикилаб кетган ёдгорликларни ўз кўзи билди.

Навоний шаҳридан йўлга чиқсан Владимирни Бухорон Шарифга ёдгорликларни зиёрат қилиши нияти эмас, ўзгаларнинг мол-мulkини ўмарни илинжи тортиди.

Бу ерда худди шу ниятида юрган Қаҳрамон билан учрашиб қолди. Иккиси ҳам аввал «ўтирганилардан экан. Кизиқиши, хунарлари бир хил. Тезда апоқ-чапоқ бўлиб кетишиди.

Биринчи қадамни Р. Байсинова хонадонидан бошлашди. Шўрликнинг 451 сўмлик буюмларини ўмарнишиди. Ҳозир эски-тускининг ҳам бозори чаққон.

Т. Кубековнинг уйи уларга жуда ёқиб тушди. Урибог эканда. 4 дона тилла тиши қопламасини (ески нархда 1200 сўмлик), 150 сўмлик тилла зиракни, 250 сўмлик хорижда ишланган этикни, 150 сўмлик курткани, 300 сўмлик атирини уй соҳибининг бир парча матосига авайлаб боялашди, оғизлари кулоғида пусиб чиқиб кетишиди. Хуллас, эски

КЎЧМАТАХРИЯТ

Бугунги кунда ким билан мулоқотда бўлмай, бозор иқтисодиёти муносабати билан ўлкамизда тақчиллик ҳамда қимматчилик юзага келганидан нолийди. Гўёки жиноятчиликнинг гуркираб ўсишига ани шу жиҳат

кенг имконият яратяпти. Ҳақиқатдан ҳам шундайми?

— Юзаки қараганда шундай, — дейди Учқўргон тумани ИИБ бошлиғи милиция подполковники Асадулло ҒАФУРОВ.

БИЗНИНГ МУСОҲАБА

ИЗЛANIШ ЗАРУРАТИ

Гача бутунлай бошқа соҳа мутахассисларини нуфузли лавозимларда ишлатиб келишиди.

— Яна аввал бошлаган мавзуга қайтадиган бўлсак, сиз жиноятчиликни янгича ишлаш туфайлиги на жиловлаш мумкин демоксиз.

— Тўппа-тўғри. Утган йилда биз туманинда милиция маҳкамаларини ташкил этдик. Ҳозирги кунда тўртта шундай маҳкамабор.

— Шу ҳақда батафсило...

— Албатта. Маҳкамадеганимиз шаҳарлардаги милиция бўлинмалари билан. Маҳкамаларимизда терговчи ҳам, иқтисодий жиноятчилик билан курашувчи ходимлар ҳам, ЖҚ вакиллари ҳам, ДАН инспекторлари ҳам бўлади. Ҳатто пост-патрул хизмати ходимларидан ҳам жалб этганимиз. Бу энг аввало ўша ердаги маҳаллий аҳоли учун қулалий бўлди. Ҳуда-бехуда Учқўргонга келишидек ташвишдан озод этилдилар. Қолаверса, ўша маҳкамалар қошида кенгаш туздик. Бу кенгашга маҳалла фаолларини, оқсоқолларини ҳам аъзо қилдик.

— Бунинг самараси бўлдими?

— Утган йили содир этилган жиноятлар очилиши 83 фойзни ташкил қилди. Лекин бу кўрсаткич бизни қаноатлантиримайди. Ҳар қандай қонунбузарлик муносиб баҳосини топмас экан, ҳалқ ҳурматидан умидни узверинг. Шу боис хизматимизни янада такомиллаштириш йўлларини қидиргалимиз.

— Аниқроғи...

— Бизда ўсмирлар орасида қонуни бузиш ҳоллари кўпроқ учрайди. Шунни назарга олиб, ўтара мактаблар билан алоқани яхшилашга, ҳуқуқшунослик бўрасида кўпроқ тушунчалар берига қарор қилдик. Кейинроқ эса ажойиб ташаббус туғилиб қолди. Туманинда 38 та ўтара мактаб бор. Шу мактаблардан тийрак, соглом ва бақувват болаларни ташлаб олиб, алоҳида синф ташкил. Ҳозир бу болаларга мавжуд дастурга мувофиқ ИИБ, суд ва прокуратура ходимлари сабоқ бермоқдалар. Қисқаси уларда милиция ишига бўлган қизиқишини кучайтишига, қонун-қоидалар билан ҳозирдан танишишиб боришига ҳаракат қилимиз. Келгусида улардан яхшигина милиция ходимлари етишиб чи-

қади, деган умиддамиз. Ҳаммага мальум, Тошкентдаги олий ва ўтара махсус милиция мактаблари ИИБ тасарруфида. Шундан фойдаланиб, ўқувчиларни мактабни битирганидан сўнг шу билим юртларига тавсия қилмоқчимиз.

— Демак, қаловини топса, қор ёнади, деган нақл бекиз эмас. Унда сиз ўзингиз разбарлик қилаётган бўлнида ҳамма муммиларни юқоридан аралашув ёки ёрдам кутмаган ҳолда бартарафа қилиш имкониятига ёга экансизда?

— Нима десам экан, хизмат самарадорлигини ошириш аввало ўзимизга боғлиқ. Биз Учқўргон туманида осойишталини ташминлашга мастьул эканмиз, ўз аравамизни ўзимиз тортишимиз керак. Четдан бирор келиб оғиримизни енгил қилмайди. Фақат қонун-қоидаларни замонавийлаштиришга кўмак беришса, яхши бўларди.

Мисол учун айтганда, гиёхандликка қарши кураш бўгуннинг ўнг зарур, дол зарб вазифаси. Аммо гиёхандликни таг-томири билан қутитишига ожизмиз. Нега? 1987 йил 27 дебабр куни Москвада собиқ ССЖИ Олий Судининг пленуми бўлиб, нашага боғлиқ иш очилса-ю, ўшёйдай далил Ҳиндистонникими, жанубий Манжуриянникими ёки жанубий Кореянникими — аниқланмаса, айланувчини жавобгарликка тортиш мумкин эмас, деган мазмунда қарор чиқарилган. Ваҳоланки, ўша нашанинг қаерники эканлигини аниқлаб берадиган бирорта ҳам лаборатория йўқ Ўзбекистонда. Шунга қарамасдан қарор ҳанузгача бизда амал қилиб келтириш. Еқангни ушлайсан киши. Ахир, иттифоқ аллаҷон тутаган бўлса-ю, ўша даврда чиқарилган, умрини яшаб бўлган қонунни янгилашни ҳеч ким ўйламас! Айни пайтда наша сотган ёки наша чекканларни жазолаямиз, аммо уни етиширганин ҳеч нарса қиломаямиз. Кўрпсизми, қонунларимиз вақтдан анча-мунча ортда қолган. Бу эса ҳуқуқ-тартибот ходимлари учун кишандан ўзга нарса эмас.

Қисқаси, бугунги кунга келиб, эскиласига ишлаш мумкин эмаслигини ҳаётнинг ўзи тасдиқлашти. Лўнда қилиб айтганда, қайси соҳада бўлмасин, изланмасанг, итилмасанг, муваффақиятларига хомтаъма бўлма.

Сұхбатдош

Раҳмон АЛИ.

«ЖЎЖА» ВА «ХЎРОЗ»

Мен тилга олмоқчи бўлган йигитнинг энгагига эндигина уч-тўртта тун чиқсан бўлиши мумкин. Ёши йигирма тўртда. Йигит умрининг йигирма бешига ўтиши арафасида кўлини қон қилди. Чуст шахрининг Навоний кўчасида 64 ёши Х. Исмоиловнинг ҳаётига зомин бўлди.

Қани эди, имкони бўлса, кексага қўл кўта-

рига қандай ҳаддинг сифди десанг. Кексалар қарғини сўнги чегарада айтадилар... Кексалар қарғини ёмон...

* * *

Иккичи худобезори ҳам чустлик, «Москва» давлат ҳуқалигидан қўним топган. 32 ёшли бу шахснинг ҳам исми шарифини айтмаймиз. Уни жамоет тартибини бузган-

лиги учун ички ишлар бўлмийга олиб келишадиганда, чап елкасида шайтоннинг ҳа-ҳа-ҳа-ҳа-ши билан милиция ходимини савалай кетди Оқибатни ўйламади. Милиция ходими ундан ётти ёшничин эди. Фақат ақлан эмас, жисмонан.

Оқибат: милиционер судтибий кўргига юборилди, ётти кўйлак ортиқ йўртган «квотта» керакли жойга олиб кетилди.

Э. САТТОРОВ.

ЁШЛИК БЕБОШЛИК ЭМАС

Ёшлик инсон умрининг яратувчилик даври. Афуски, бэзилар уни бебошлиқка бой бермоқдалар. Безорилик ва ўғирликлар содир этилмоқда.

Абдумуталлиб Абдуллаевнинг судланишига арзимаган нарса сабаб бўлди. Шунчук үлфатчилик, ичкиликбозлик 24 ёшли йигитни безорига чиқарди-қўйди. У қилмишига яраша иккичишил жалб этиш билан жазоланди.

Ҳамма жамиятда ҳам ўғирлик оғир жиноят ҳисобланган. Бугун у юртимизда ёшлар томонидан содир этилаётгани жуда ачинарлидир.

А. Қамбаров 1972 йилда Уйчи қишлоғида туғилган.

1990 йилнинг сентябр ойида туман ҳалқ суди томонидан Ўзбекистон жиноят кодексининг 91-моддаси 2-қисми билан бир йил муддатга ахлоқ тузатиш ишига ҳукм қилинган. Сўнгги вақтда Уйчи қишлоғидаги Ленин кўчасида яшаб, пояфзал фабрикасида ишлаган.

Унинг дўсти Шокиржон Абдураҳимов ҳам училлил. Бобур кўчасида яшаб, ҳеч қаерда ишламаган.

Суд жараёнда аниқланишича, А. Қамбаров бир танишининг тўйида Шокиржонни учратиб, ундан 200 сўм қарз сўраган. Аммо бунча пулни қаердан олсин! «Сенга ҳам, менга ҳам пул керак, — деб гапни узоқдан бошлади Қамбаров.— Мулла жиригини бизга ҳеч ким бермайди. Ўзимиз топишмиз лозим. Маҳамаджоннинг уйига ўғирликка борамиз».

Шундай қилиб, «кетдик-кетдик» билан эгасиз хонадондан 4459 сўмлик буюмлар ўмариб кетилди. Лекин максадларига етолмадилар. Сирлари фош бўлди. Энди кўзларида ёш. А. Қамбаров 6 йил муддатга озодликдан маҳрум этилди. Ш. Абдураҳимов эса 5 йилга кесилди. Улар ҳам кучайтирилган режим ўрнатилган ахлоқ-тузатиш меҳнат колонияларига жўнатилди. Маҳкумларнинг уйига тегиши мол-мулкла-

ри эса давлат фойдасига мусодара этилди.

Маъруфжон Ғаффоров ҳали ўн сакиз ёшга кирмай туриб, иккичи марта судланинг улгурди. 1990 йилнинг декабрида Ўзбекистон жиноят кодексининг 125-моддаси 3-қисми билан айбли, деб топилиб, иккичишилга озодликдан маҳрум этилган. Ҳозорларни кадар Қизилравот қишилк Шўросининг Шалдирама кўчасида яшаб, бирон ерда ишламаган. М. Ғаффоров ўғирлик қилиб судланган. Жазоланиб, шарманда бўлган. Лекин у бундан хуласа чиқармади. Иккичи марта бу жиноят ҳаракатини тақоррлади. Кейнги гал М. Худойбердиев билан шериклил қилди.

Ўспиринлар Шалдирама кўчасидаги Ф. Мўминов уйига ҳовлида ҳеч ким йўқлигидан фойдаланиб киришди. Мирзоҳид Худойбердиев кўчада пойлоқчилик қилди. М. Ғаффоров эса уйдан «ВАЗ-2101» белгили автомашинанинг иккичишина ғиддиги ўмариб чиқди. Буюмларнинг давлат баҳоси минг сўм атрофида. Ўгрилерни ҳеч ким пайкамади. Улар матоҳларни пуллаб, ғалаба нашидасини сурин учун ресторонга боришиди. Кейин Тошкентга жўнаворишиди. Аммо бузоқнинг юргурни сомонхонагача, деб ҳалқ бекорга айтмаган экан...

Суд М. Ғаффоровга 6 йил озодликдан маҳрум этиш жаёсини бўлгилади. Унинг тенгдоши М. Худойбердиев эса уч йилга озодликдан маҳрум этилди. Ҳукм ижроси иккичишилди.

Катта ҳаёт бўсағасида турган ёшларнинг қора курсига ўтириши — фожиамиз. Уларнинг тарбияси билан жиддий шуғулланишимиз ниҳоятда зарур. Акс ҳолда порлок келажак, деган орзулар пуч ҳайқириклар бўлиб қолаверади.

Хуррият ОХУНОВА,
Наманган.

«МАТОНАТ» ЁКИ...

Мен ҳозир тўққизинчи синфда ўқияпман. Рўзноманинг ниҳоятда қизиқаман. Милиционер бўлишини орзу қилдик. «Постда» орзумни қатъийлаштириди. Бунинг учун рўзнома ижодкорларидан миннадорман.

Кўпчилик қатори мен ҳам рўзномага янги ном топишга ҳаракат қилдим. Масалан, «Юрт посонлари», «Матонат» ёки «Дөвюрак посонлар».

Хурмат билан
Улугбек БАРАНОВ.
Янгиқўргон тумани.

Милиция капитани Шарифиддин Ҳуриновнинг милицияда ишлай бошлаганига ўн йилдан ошиди. Шу давр мобайнида у ўзини тинниб-тичишмас участка вақили сифатида намоён этиди. Айни кунларда эса Наманган шаҳар Совет тумани ИИБда оператив наяватчи лавозимида хизмат қилимади.

Жиноятнинг изи сонумадан турбадан чиқишида унинг хизмати бекиёс.

Суратини
А. НАЙМУШИН олган.

НАМАНГАН ВИЛОЯТИДА

...Қаердаки дўкон сотувчилари йигилиши ўтказадиган бўлса, у ҳозиру нозир. Гўёки Ҳизр бувадек. Кутимаганда кўзга ташланиб, кутимаганда гойиб бўларди. Худди осмонга учуб кетган-дек ёки ерга кириб кетган-дек. Мудирлар ва ҳатто катта «хўжайн»лар ҳам узоқ йиллар саводда «ко-қилмай» ишлаб, «ўз ҳурмат» билан нафақага чиққан бу кишини (исм-шарифи Қутбиддин Умматов бўлса-да): «Қори ака», — деб ча-киришарди.

Қори ака бу сафар Ҳақ-қулободдаги тумалароро улгурки савдо базасида бирданига намоён бўлди. Са-риқ «Жигули»сини бир четга қўйдига, пулни пулга уриштириб, шитирлашидан пул ясадиганларга яқинлашиди.

— Э, Қори ака, келинг,

— Сизни ҳурмат қиласиз, Қори ака, аммо бунингизнинг устига қўйиб бўлмайди. Ўзимизда ҳам бор, қолаверса, — деди.

— «Берди»сини айтгунча сабр қилингларда, ахир! — деди Қори ака сал жиги-бўриб бўлиб. — Қаранг, бўтам, ёрлиқда нархи қанча ёзилган? Ҳа, баракалда, 9 сўм 70 тийин. Сизлар 6 сўмдан, мана буниси 8 сўм 70 тийин, бунга 5 сўмдан бераверинглар. Аммо нақд...

— Ну ма демоқчи бўлганингизни тушундим. Мен афанди эмасман тухумни ўн тийиндан сотиб олиб, бўяланганда кейин тўқиз тийиндан сотгани. Хуллас, биздан мол, сизлардан ача. Лаббай, келишамизми?

— Тажрибангизни ўрганиш керак экан. Ҳуш, таъминотчи ким бўлади?

бошлади. Айни пайтда со- тувишининг юзидағи ўзгариши ҳам эътибордан четда қолдирмади. Үнинг юзи хиёл оқарганини кўриб, мак-сад амалга ошаётганини сезди.

— Андикон трикотаж фабрикасида ишланган экан. Қани, фактурасини ҳам кў-райлик.

Сотувчи бу талабдан буткул эсанкираб қолди. «Иш пачава бўлди ҳисоб. Ишқилиб тутундаги Қори ака ташлаб кетганларига кўзи тушмасида», — деб типирчи-лади у.

— Бошқасини кўриб ту-ринг, ҳозир топамиз. Мен «импорт»идан топиб бераман.

— Йўқ, мен шунисини кўрмоқчиман, ия, тутундаги нима? Бу ҳам аёллар ич-кўйлагику?

Айни шу вақтнинг ўзида

Ха, ҳикоямизнинг бошида айтганимиздек, савдо ходимлари бекорга кулишмаганди. Қори аканинг иккичи хотини Андиконда истиқомат қилади. Исли Сарбархон Раҳмонова. Бир куни у: «Хўжайн, иккита ойлангиз бор, тагингизда машина, каллангизда гиж-ғиж ақл, пул топишни ўйланг», — дебди. Кейин яна: «Андикон трикотаж фабрикасида танишларим бор, убу нарсаларни олиб чиқиб беришади. Қолганини ўргатишга ҳожат йўқ», — деб қўшиб қўйибди. Бу аёл чай-қовчилек билан шугуллангани учун муқаддам судланган экан.

Яна терговда шу нарсалар аниқланди: Сарбархонни фабрика ишчиларидан Ә. Шоввозова, Т. Абдуллаева ва бригада бошлиги М. Муротовлар ўғирлик мол билан таъминлаб туришаркан. Улар маҳсулотни фабрика деворидан ташқарига отишар, кейин яни бўлгани учун Муротовникига олиб келишар экан. Бу ерда ичкўйлаклар ва ёрлиқлар жамгарилгач, Шоввозованикни элтишаркан. Ёрлиқ ёпиштириб, тайёрланган молларни Қори аканинг «Жигули»си «ютиб» юбэраркан.

Андикон трикотаж фабрикасида Ўзбекистон енгил саноатининг малакали мутахассислари тафтиш ўтказдилар. Лекин шунча мол олиб чиқиб кетилган бўлсада, камомад аниқлашмади. Буни ўйлайвериб ўйлайвериб, бальзи тафтишларинг боши Алдарқўсанинг иягига ўхшаб яланоч бўлиб қолди.

— Мен ҳам бу жумбоқ билан қизиқдим, — деди терговчи М. Тожибоев, — технология талабга жавоб бермайди. Балки...

Аммо қоровуллар ўз ишларига совуқонлик билан қарашган. Мен билан сұхбатда юқорида номлари тилга олинган аёллар: «Бошқа хотинлар ҳам учтўртта кўйлакни ичидан кийиб олиб, фабрикадан ташқарига чиқиб кетаверади. Қоровул кўйлакни кўтариб кўрмайди», — дейишиди.

Кейин кийимларга ўлчов қўйишида устасифаранглик килишган. 46 ўрнига 48, 48 ўрнига 50 қўйилаверган. Бир кунлик маҳсулотдаги фарқни ўйлаб қўринг. Мана, камомад қай йўл билан қопланган!

— Эшитишимга қараганда, — деб сўзини давом эттириб якунланг, сизга ишномамиз, — деди.

Таъминотчи Қори ака, ўғе, Қутбиддин Умматов эса навбатдаги маҳсулотлар ортилган «ВАЗ-2103» белгили машинасини нақ самолётдай учирив келаётганди. Норин тумани ҳудудида қўлга олинди. Машинасидаги 360 дона ичкўйлак мусодара қилинди.

— Бизга кўд нарса маълум, аммо ўзларидан иккчи оғиз эшитишига муштоқмиз, — деди терговчи.

Қори ака чуқур уҳ тортиди.

— Үзимни шохидга юраман, деб ўйлардим, сизлар баргидаги юркансизлар. Иккичи хотинини гапига кириб...

— Эшитишимга қараганда, — деб сўзини давом эттириб якунланг, сизга ишномамиз, — деди.

— Ҳозирчи? Ҳозир бекат бор, ҳозир ахлатхона бор, каналлар бор... Бундайларни тийиб қўядиган адолатли жазо йўқ! Афесус, минг афесус!

Максуда АКБАРОВА, Поп тумани.

Учқўргон тумани ИИБ ходимлари кейинги йилларда жиноятчиликнинг ўсиб бориши суръатини бирмунчада камайтиришга эришилар. Бунда бўлимда хизмат қилаётган ҳар бир милиционернинг алоҳида чисаси бор.

СУРАТДА: (чандан) ЖҚБ бошлини милиция капитани Раҳимжон Бойчибов, жамоат тартибинин сақлаш катта инспектори милиция капитани Абдумалик Ота-жонов ва ИИБ бошлини ўрнибосари милиция подполковники Достон Орифжоновлар жиноятчилардан тортиб олинган ўқотар қуролларни кўздан кечирмоқдалар.

Сураткаш А. НАЙМУШИН.

КЕЛАЖАК ЭГАЛАРИ

Халқимизда: «Бола азиз, одоби ундан азиз», — деган ажойиб нақл бор. Қўча-кўйда кўпгина болаларнинг катталарга йўл бўшатиб, одоб билан салом берганини кўриб, ҳавас қиласан. Айрим она сути оғиздан кетмаган ўсимларнинг эса қаерда юрган-турганини ҳам унтиб, беҳаёларча ҳатти-ҳаракат қилаётганини учрашиб, хуноб бўласан, киши. Бэзиларни ҳатто тўқлиника шўхлик йўлига кирган, текин даромад орқасидан қувган.

Жомашайдаги 13-урта мактабнинг 9-синф ўқувчиси Баҳодир Бахтибоев ва 1-кечкинишчи-шашлар мактаби ўқувчиси Фарҳод Жакбаровлар дехон бозори олдида «Астра» сигаретасининг ҳар донасини уч сўмдан пуллашатгандарнида милиция ходимлари томонидан ушланди.

Тумандаги 38-тўлиқсиз ўрта мактабнинг 9-синф ўқувчиси Феруза Мамадалиева эса уйидан сўроқсиз чиқиб кетишга одатланган. Туман Кенгаши ижроя кўмитаси қошидаги балобатга етмаларни иши билан шугулланувчи комиссия ҳамда ИИБ ходимлари маслаҳатлашиб, уни ёпиқ тиддаги ҳунартехника билан юргуга юбориши лозим деб топди.

Юқоридаги мисолларни биз бекорга келтирайтганимиз йўқ. Чунки ҳозирги танглик даври келажагимиз саналмис фарзандларимиз тарбиясига катта таъсир кўрсатмоқда. Шундай пайтларда кенг жамоатчиклар ёрдами зарурдир. «Менинг болам эмас-ку, ишм нима», — деган ўй-хайлини мутлақо унумоғимиз лозим. Ана шундагина жумхурятимиз келажаги порлок бўлади.

Г. РАСУЛОВ, Наманган вилоятидаги Задарё тумани ИИБ балобатга етмаларни иши билан шугулланувчи бўлганинг катта инспектори милиция катта лейтенантини.

АФСУС...

ноҳ?» сарлавҳали мақолани ўқиб, итироб ўтида қонрилганиман. Ҳар қандай оғир жазо бундай бешарни, беҳаёб, бузуқлар учун оз, жуда оз.

Бир пайтлар юртимизда болалар уйн бўлмаган. Бир пайтлар аёл номи, она ҳамони мукаддас бўлган. Бир пайтлар онда-сонда учрайдиган юзсизлар учун пах-

са девор бўлган... Ҳозирчи? Ҳозир бекат бор, ҳозир ахлатхона бор, каналлар бор... Бундайларни тийиб қўядиган адолатли жазо йўқ! Афесус, минг афесус!

Максуда АКБАРОВА, Поп тумани.

Рўзномангиздан гулис-тоилик Ҳабиба Норхўжаеванинг «Аймаслик керак» номли мақолосини ўқиб, кўнглихимдаги гапларнинг айнан ўзи эканлигини билди.

Мен ҳам «Гўдакда ёғи

СУД ЗАЛИДАГИ ҮИЛАР

ҚОРА КУРСИ «ҚАДРДОН»И

Туманимизда Расулжон акани танимайдын-бильмайдын кишилар камтопилади. Умрни далада пахтачилек бригадасининг бошлиғи бўлиб ўтказган, айни пайтда кексалик гаштини беташвиш кечиришига ҳақли бу одамни ҳамма ҳурматлади. Аммо ноқобил фарзанд туфайли чойхоналарнинг тўрида тенгмўйсалари билан чой ичиб, чақчақлашиб ўтириш ҳозирча насиб қилмаяти унга.

Бундан ўттиз беш йил муқаддам хонадонидан чакалоқ йигиси эшигилган маҳалда унинг қанчалар қувонганини тасаввур қилиш кўп душвор. Ҳар ҳолда дунё кўзига янада бокира, янада чарогон кўрингани аниқ. Меҳнатдан бахт топганини дехқончилик касб-кори бўлганини учун бир парча эт шаклидаги зурриёдига яхши ният билан Баракабой деб исм қўиди.

Аммо ўғил у орзу қиландек боодоб фарзанд бўлмади. Начора, чиқмаган жондан умид, дейшиди. Расулжон ака ҳар эрта баҳордан гўзасига умид билан тикилавериб, ўрганиб қолган. Сабр қилди. Оиласи бўлгач, қўйилиб қолар, деб ўйлади ва тенгдошлидан эртароқ уйлаб қўиди. Аммо бундан ҳам фойда кўрмади. Баракабой Қурбонов 1981 йилда маҳаллада атайлаб жанжал қиқарди, бегуноҳларни калтаклаб, тан жароҳати етказди. Бу қилмиши учун жиноят мажмусининг 88-моддаси «А» бандига асосан бир ярим йил муддатга озодликдан маҳрум этилди.

Кўр ҳассасини бир марта ўқотади, деган нақлнинг тўғрилигига ҳам шубҳам бор. Сабаби — Баракабой жазодан хулоса чиқармади. Бекорчилик унинг севган машғулоти бўлиб қолаверди. Рўзгордаги оғирликнинг ҳеч бўлмаса бир қисмини гарданига олишни минбатъ ўйламади. Бу яна Расулжон ака зиммасида қолаверди. Буниси ҳам ҳолва экан. У наубатдаги безорилиги учун вилоят суди томонидан олти ойга қамалди. Тўғри, олти ой сиз ва биз учун эҳтимол киприк қоққудек вақтдир. Аммо Расулжон ака учун гоят узоқ муд-

Самижон ИСМОИЛОВ,
Риштон тумани ҳалқ сүди қозиси.

«01» ОГОХЛАНТИРАДИ

ОЛОВНИ АВТОМАТ ЖИЛОВЛАЙДИ

«Ўт балосидан, сув балосидан арасасин», — дейди халиқимиз. Дарҳақиқат ёнгин даҳшатли фаложат. Айниқса, фан-техника тарағиётнинг юқори чўйнисига чиқкан айни кунларда оловни жиловлаш энг долзарб муммаларидан бирита айланди. Хўш, ушиби мұхим масала бўйича кейинги пайтларда қандай диққатта сазовор юмушлар амалга оширилалити?

Ўтган йили Узбекистонда 3700 корхона ва идора ёнгинга қарши автоматик воситалар билан жиҳозланди. Бу мосламаларнинг ўзига хос хусусиятлари шундаки, улар тутун чиқаётганлиги,

олов аллангаланётганлиги ҳақида зудлик билан хабар қилади. Жумладан, ўтган йили жумхураниятимиздаги 118 та давлат идораларида ва корхоналарида ёнгин содир бўлиб, юқорида қайд этилган автомат воситаларнинг ўз вақтида отоҳлантириши натижасида 113 миллион сўмлик давлат мулки сақлаб қолниди.

Маълумки, ёнгинлар одатда бизнинг бепарволнимиз, шошқалоқлигимиз оқибатида рўй беради. Шунинг утун муассасаларда, корхоналарда электр ускуналари, бошқа ўт чиқарувчи ускуналар билан гоят эҳтиёткорлик ва диққат қилиб

Хўжанд вилоятидан Фарғона вилоятига кираверишда Андархон қишлоғи бор. Уша ерда яқин-яқинларгача Бешарик тумани ИИБ ДАН ходимлари сергак туршарди. Энди эса моддий-товарийликларини назорат қилувчи давлат инспекциясининг пости ташкил этилган.

— Постимиз қўшини жумхурият чегарасида жойлашганлиги учун ҳам кечаюн кундуз ҳушёрликни қўлдан бермаслигимиз керак, — дейди катта инспектор милиция лейтенанти Фарҳод Мадиров. — Акс ҳолда бир неча сониялик гафлат жуда қиммати тушни мумкин.

Чиндан ҳам шундайди. Бу фикринг нечоғлиқ ростлигини биргина февраль ойидаги қўлга киритилган муваффақиятлар ҳам тасдиқлайди.

Шу йил 5 февраль куни Қўқондан Самарқандга йўл олган «Икар» белгили автобусни тўхтатиди. Текширишлар жараённада йўловчилар орасидаги ноҳоклардан бири эски нарҳда

Кейинги пайтларда истироҳат боғларида, кинохоналарда ҳам кўнгилдагидек ҳордик чиқариши мудофа-за қилиш керак бўлиб қолди. Узинн тутомайдиган айрим маданиятсиз ва тартибсиз шахслар дам олувларниң гашими қўзғатиб, тинчини бузадиги қилинлар чиқаришади. Ҳатто жиноята қўл уришади. Хайриятки, милиция ходимлари бор. Улар қишиларнинг мазмунли ҳордик чиқариларни учун, бирор кўнгилсизлик юз бермаслиги учун астойдил хизмат қилишади.

СУРАТДА: милиционерлар Радиф Зайнiddинов ва Николай Руденков хизмат пайтида.

Сураткаш мухбир Ҳ. ШОДИЕВ.

ишилашимиз зарур. Шу ўринда айрим мисолларга мурожаат қилиш жоиз, деб ўйлайман.

Электр симларнинг қисқа тушаши натижасида Самирқанд туманининг Янгиобод қишлоғидаги арzonлаштирилган моллар дўконида ёнгин юз берди. Лекин ўша автомат мосламанинг беминнат хизмати туфайли фалокат ўз вақтида бартараф этилди ва давлатнинг 84 минг сўмлик моли сақлаб қолниди. Шунингдек, Тошкент шаҳридаги «Чорсу» дўконида ҳам безътиборлик билан чекиш оқибатида ўт кетди. Бу ерда ҳам яна автомат қўриқчиларнинг сервасоб кўмаги кўл келди. Натижада 50 минг сўмлик ҳалқ мулки ёнгиндан омон қолди.

М. ИБРОҲИМОВ,
ички ишлар вазирлиги ёнгиндан сақлаб бошчармасининг бош мутахассиси, ички хизмат майори.

ҲУШЁРЛИК

ПАНД БЕРМАЙДИ

1 минг 22 сўмликдан ортиқ автомобилларнинг эҳтиёт қиомларини олиб кетаётганлиги фош этилди. Агар назоратчилар оғизига хотиржамлика берилганларида, ўша нопок Ҳурматага ётиб олган бўларди.

7 февраль куни эса Андижондан Тошкент шаҳри томон елиб бораётган «ЛАЗ-699» белгили 04-47 АНИ рақамли автобусга тўхташ ишораси билдирилди. Одамлар милиция соҳасидаги янги хизмат ходимлари текширивига тез кўни-кўлишган экан, ҳеч ким таажкубланмади. Аммо улардан бири ўзини қўярга жой тополмай қолди. Хал-

қимиз айби борнинг ёғи қалтираиди, деб бежиз айтмаган экан. Ундан давлат нарихида 3 минг 350 сўмлик 15 хил истеъмол буюмлари мусодара қилинди.

Худди шунингдек, Тожикистонда сотишга мўлжалланган 1 минг 995 сўмликдан зиёд газламалар ҳам тўхтатиб қолинди. Йўқса, «ЛАЗ-699» белгили 25-44 ЛБЛ раҳамли автобусдаги ноёб моллар, ўзимизда етишмасада, Ҳўжанд бозорини обод қилган бўларди.

Умуман, хизматимизнинг ҳар бир кунни анашундай саргузаштларга бой бўлди. — дейди Фарҳод Мадиёров сўзини давом эттириб. — Ҳамкасларим милиция кичик сержантлари Бахтиёр Парниев, Носиржон Насиповлар билан биргаликда юртимиз бойликларини қўриқлашда кучимизни аямаимиз.

Р. УСМОНОВ.

ТАКЛИФИМ БОР

ТОЗА ҲАВО— ТАНГА ДАВО

Фарғона водийсида Кўқондай серулов шаҳар бўлмаса керак. Билишимча, якшанба ва чоршанба кунлари шаҳарга яин туманлардан, бошқа ёқлардан 7-8 мингтacha енгил ва ю машиналари келаркан. Агар бунга шаҳарники ҳам қўшилса борми?

Шунча транспортдан чиқадиган заҳарли газлар атрофини қанчалар булгашини тасаввур қилинг.

Аммо ДАН ходимлари бурқитиб тутун чиқаётган автомашина ҳайдовчилариға нега чора кўришмайди? Ахир, одамга ҳаёт бир марта берилади. Наҳотки, бу қисқа умрни ҳам турли заарарли дудлар билан заҳарланиб ўтказсан.

Ҳурматли ДАН ходимлари, сизлардан илтимос, тез-тез «Тоза ҳаво» операциялари ўтказиб туринглар!

С. САЙДҚУЛОВА.

КУПОНГА ЎТ ТУШДИ

Янги йилнинг 15 январида «ниҳодан ўтишган» сўм билан купоннинг қўша қаришларига кафолат берилганишни «асал ойи» кечастгай ушбу купиларда бир-биридан бир сония бўлсада, ажralиши мумкин бўлмай қолди.

Шунинг учун ҳам бир вақтлар фақат сўмнинг пайдалашуний «асал ойи» кечастгай ушбу купиларда бир-биридан бир сония бўлсада, ажralиши мумкин бўлмай қолди. Шунинг учун ҳам излаб қолиши. Айрим жойларда топишити ҳам.

Масалан, Денон шаҳрида 1- почта бўлимига бир бало қилибми, уч-тўрт бало қилибми, кириб олган «қора ботир» 80 минг сўмлик купони олиб кетибди.

С. ЭРКИНОВ.

ЭЪЛОН

Шу йил 26 февраль куни олий маълумот ҳақидаги дипломин ва паспортини йўқотиб қўйдим. Уни соат 14:30 билан 15:00 оралигида 16-шахар касалхонаси яқинидаги Саломатин торкучасида тушириб қолдирган бўлишин мумкини. Паспорт ва дином Турсунов Джавад Шавкатович номига ёзишган.

Топиб олиб, ҳайтариб берган кишига суюнчи пулни берилади. 397-686 раҳамли телефон орқали соат 13:00дан 17:00 гача ҳабар бериш мумкин.

Муҳаррир

Зокир ОТАЕВ.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700029, Тошкент, Лопатки кўчаси, 1.

Узбекистон Жумҳурини «Шарқ» шаврӣ-матбаачилик концерни

босмахонаси. 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Телефонлар: шуҳаррир — 54-37-91,

шубхирлар бўлини — 59-26-56,

Обуна раҳами — 64615.

шуҳаррир ўринбосари — 39-77-23,

59-20-92, умумий бўлини — 59-21-21.

Босмага бериш вақти 18:00. Босмага берниди 17:00. Буюртма — № Г—39.

Рўзнома оғсөт усунидаги А-3 ўзинида босмага.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.

Босмага бериш вақти 18:00.

Босмага берниди 17:00. Буюртма — № Г—39.